

MAR GUERRERO JULIÀ PANADÈS LAIA VENTAYOL.

MEDIR LA GEOGRAFIA: NUEVOS TERRITORIOS

06.09.25 – 27.09.25
CENTRE
MULTIDISCIPLINARI
S'ABEURADOR,
SANTANYÍ

Comissariat:
–Esmeralda Gómez Galera

Laia Ventayol, *Estaría bien que en algún momento podamos beber agua*, 2021. Video, 17:00 min, Full HD, 16:9, color, so. © de l'obra, Laia Ventayol, 2025. Fotografia: Cortesia de l'artista

Tot escenari d'incertesa insta l'art, com altres camps del saber i del fer, a aquella vella, però sempre renovada, urgència d'estar a l'altura dels esdeveniments. Sigui el que sigui que això signifiqui: potser comprendre'ls i sobreposar-s'hi de manera compromesa. Curiosament, des de la perspectiva de la pràctica artística, més interessant que aquesta altura abstracta, que no és més que una idea reguladora, podria ser l'altura com a extensió dimensional de l'espai: aquella concreta i susceptible de ser mesurada, la que projecta la seva ombra al paisatge.

Va ser gràcies a aquesta altura que Eratòstenes de Cirene va poder calcular, amb sorprenent exactitud, la circumferència de la Terra fa més de dos mil anys, observant el ball d'ombres durant el solstici d'estiu a les antigues ciutats d'Alexandria i Siena. A través de tecnologia simple i observació atenta, va comprendre la immensitat des de la immediatesa.

Al seu mapa del món conegut, la Terra apareix com una criatura pesada, un animal lent el cos del qual està travessat per rius, foradat per mars i envoltat d'oceans. Es tracta d'una representació primerenca del món com una illa. Potser tota representació del món arrossega una certa consciència d'insularitat, i tot es redueix més aviat a una qüestió d'escala. Al capdavant, com escriu Andrés Sánchez Robayna, «la Terra mateixa no és sinó una illa que navega al cosmos».¹

Per què es caracteritza la geografia específica d'una illa si no és pels contorns ben retallats sobre el color blau? L'aïllament geogràfic té una mena de correlat simbòlic i de pensament: l'anomenada condició insular, que opera a un altre nivell però enfonsa les seves arrels a la mateixa geografia de l'illa com a porció de terra envoltada d'aigua. Els exercicis de mesurament, en aquest context, plantegen reptes pel que fa als límits i a les maneres poètiques de transcendir-los.

Aquesta exposició aplega aproximacions estètiques a la geografia a través de l'obra de Julià Panadès, Laia Ventayol i Mar Guerrero. En les pràctiques respectives, estableixen diàlegs directes i a petita escala amb el territori. S'aproximen a la geografia des d'allò tàctil, corporal i especulatiu: des de la reflexió sobre les restes de l'Antropocè fins a les geografies esquitxades de memòria, passant per territoris imaginats. Julià Panadès crea les seves pròpies vares de mesurar el món a la platja, amb les restes del nostre naufragi col·lectiu: les restes de l'Antropocè. Rastres materials de la presència humana en entorns naturals, deixalles i escombraries acaben convertint-se en material de creació per a un artista que duu a terme una observació atenta del seu context geogràfic i social. Fruit d'aquest procés, genera tòtems esvelts d'una bellesa estranya, la fragilitat i precari equilibri de la qual és un reflex vívid de la nostra pròpia situació i relació amb un present contradictori.

Laia Ventayol atalaia l'horitzó de nous paisatges amb curiositat i mesura la seva expansió amb la del seu propi cos, que apareix en les seves accions lligat a la memòria personal o col·lectiva. El seu treball, que sovint es desenvolupa mitjançant estratègies col·laboratives, investiga el conjunt de relacions que les persones estableixen amb els seus entorns en activitats productives que depenen de l'aigua. De vegades ens convida a buscar-la en una connexió animal amb el territori, com l'assaig dels saurins que rastregen el terreny a la recerca de pous subterranis.

En els seus darrers projectes, Mar Guerrero, que desenvolupa la seva pràctica en una interessant cruïlla entre l'art i l'astronomia, investiga la simbologia de l'esfera en un sentit ampli, emplaçant-la en llocs inhòspits i traçant els seus contorns obsessivament en instal·lacions que es configuren com a hàbitats i mapes celestes. Correlats físics i simbòlics que sorgeixen en el gest d'invertir el telescopi. Amb això, l'artista genera preguntes sobre l'extensió dels territoris encara desconeguts.

La pràctica artística pot ser, com ho va ser l'experiment d'Eratòstenes, allò que ens serveixi per instaurar noves visions del món? Potser podem aprendre també a mesurar la geografia amb allò que tenim a mà: (re)conèixer el nou territori, explorar l'extensió del paisatge, dibuixar la cartografia canviant del present. Mesurar, en definitiva, no per fer del món un lloc finit, sinó per imaginar juntes altres maneres de ser-hi.

1. Robayna, Andrés Sánchez. *Cuaderno de las islas*. Barcelona: Lumen, 2011. Pàg. 26.

Mar Guerrero (Palma, 1991). Graduada en Belles Arts per la Universidad de Castilla-La Mancha (2014), va cursar posteriorment el màster en Producció Artística a la Universitat Politècnica de València (2016). Des del 2024 realitza el Doctorat en Cognició i Evolució Humana a la Universitat de les Illes Balears (UIB).

Ha exposat de forma individual i col·lectiva a Galeria Formato Cómodo (Madrid), Galeria Juan Silió (Madrid), Dilalica (Barcelona), Museu Fundación Juan March Palma, Casal Solleric (Palma), Fundación Chirivella Soriano (València), Centre del Carme Cultura Contemporània (València), Fundació Vila Casas (Barcelona) (Madrid), entre d'altres. Ha participat en residències artístiques a Matadero (Madrid, 2017), Nirox Foundation (Johannesburg, 2017), SÍM (Islàndia, 2019), Orbital Residency (Santander, 2019), Banff Centre for Arts and Creativity (Canadà, 2020), La Wayaka Current (Atacama, 2022), Belgrade AIR (Belgrad, 2023) i Studio Weil (Nova York, 2024).

Ha estat guardonada en els Premis i Beques Pilar Juncosa i Sotheby's 2020, els Ajuts InJuve per a la Creació Jove 2021/2022, Ajuts a la Creació Visual VEGAP 2023, Generacions 2023 de La Casa Encendida i la Fundación Montemadrid, així com amb el Premi Barbara H. Weil 2023 i els Ajuts a la Creació de l'Institut d'Estudis Balearics 2024.

Julià Panadès (Ses Salines, Mallorca, 1981). Graduat en Disseny, Il·lustració i Animació a Barcelona.

Ha participat en exposicions col·lectives a Madrid, Amsterdam, Hèlsinki, Londres, Berlín, Bogotà, París o Milà. Individualment, ha exposat a la Galeria Fran Reus (Palma), Addaya Centre d'Art Contemporani (Mallorca), Galeria Alegria (Barcelona), al Centro Párraga (Múrcia), Museu de Porreres o Studio Weil (Port d'Andratx). Destaquen les exposicions col·lectives a Es Baluard Museu d'Art Contemporani de Palma, La Rambleta (València), CCCC Centre del Carme Cultura Contemporània de València, Tabakalera (Donosti) o MACE (Eivissa). Ha estat seleccionat a diferents certàmens, entre els quals destaquen el Premi Ciutat de Palma i el premi JustMad. També ha obtingut el Premi Art per al canvi de Studio Weil.

El seu treball ha estat premiat a les beques de mediació del CAC de Palma i als projectes de Creació de l'IEB. Va ser seleccionat per representar l'estand de les Illes Balears a ARCO 2023. També va ser resident a la Fundació BilbaoArte i a Tabakalera Centre Internacional de Cultura Contemporània. És fundador i gestor de TACA, espai de cultura contemporània a Palma.

Laia Ventayol-García (Artà, Mallorca, 1984) és artista visual. Actualment, resideix a Palma, treballa a la Universitat de les Illes Balears i es va formar anteriorment a Alemanya, a l'Akademie der Bildenden Künste Nürnberg, la Hochschule für Gestaltung Karlsruhe i la Kunstakademie Münster. En la seva investigació, utilitza diferents mitjans com el vídeo, la performance, la instal·lació o la conversa. Conceptualment, s'interessa per la circulació del coneixement i els afectes, així com pel treball en col·lectiu.

Ha participat en diverses exposicions col·lectives, celebrades a Fabra i Coats Barcelona (2024), Casal Solleric de Palma (2023), Dilalica de Barcelona (2023), Seoul Museum d'Art Nanji Exhibition Hall (2022), Centre Arbar a la Vall de Santa Creu (2021), o al Festival Loop de Barcelona (2021). Com a exposicions individuals destaquen les celebrades a la Fundació Pilar i Joan Miró de Palma (2024) i a la Galeria Maior de Pollença (2023). Com a exposicions a duo, destaca la realitzada amb Jieun Kim a Ausstellungshalle AdbK Nürnberg (2023) i amb Cristina Moreno García a Edel Extra Nürnberg (2018).

Entre altres reconeixements, Ventayol ha rebut la residència d'artista del Goethe Institute a Casa Planas (2024), el premi per a artistes debutants de l'Akademie der Bildenden Künste Nürnberg (*Debütantenförderung*, 2023), la beca de residència d'artistes del programa Sant Andreu Contemporani a Barcelona (2023) i la beca de residència per a artistes internacionals del Seoul Museum of Art (2022).

BIENNAL B és una iniciativa promoguda per Es Baluard Museu d'Art Contemporani de Palma i el Consell de Mallorca, que compta amb el suport de nombroses institucions, agents i col·lectius de l'illa.

BIENNAL B posa en valor la riquesa cultural de l'illa de Mallorca i de l'arxipèlag balear amb l'art com a eina.

BIENNAL B és un projecte transversal, inclusiu i desestacionalitzat, que neix amb l'ambició de conformar un ecosistema creatiu capaç d'integrar les pràctiques artístiques contemporànies amb l'artesania i els oficis per a la transformació sostenible del territori balear.

BIENNAL B activarà accions de connectivitat ecològica i cultural, una sèrie de projectes creatius interdisciplinaris i un congrés internacional d'art, cultura i ciència.

PROJECTE: Biennal B
TÍTOL: «Medir la geografia: nuevos territorios»
ARTISTES: Mar Guerrero, Julià Panadès i Laia Ventayol
DATES: 06.09.25 – 27.09.25
INAUGURACIÓ: 5 de setembre, 19h
LLOC: Centre Multidisciplinari s'Abeurador, Santanyí
COMISSARIAT: Esmeralda Gómez Galera
MUNTATGE: Es Baluard Museu
COORDINACIÓ: Pilar Rubí / Solange Artilles
DISSENY GRÀFIC: Hastalastantas
IMPRESSIÓ: Impresrapit

AGRAÏMENTS:

Víctor Manuel Abad, Balear 3D, David Barro, Maria Bonet, Toni Bonet, Aina Crespi, Pere Ferrer, Mireia Fornés, Xisca Fuster, Llorenç Galmés, Laia Garau, Guido Gentile, Guillem Ginard, Jackie Herbst, Institut d'Estudis Balearics, Armando Montesinos, Mateu Nadal, Agustí Nebot, Lluís Nebot, Aina Pomar, Maria Pons, Antònia Roca, S'Abeurador, Joan Terrassa, Tomeu Torres, Toni Viejo

ESBALUARD
MUSEU

Consell de
Mallorca

BIENNAL B

BIENNAL B